

„Harmadik világháború részletre”

Részletek Ferenc pápa beszédéből

Ferenc pápa új utakon jár: a világ minden tájáról Rómába hívta a bázismozgalmak szóvivőit. 2014. október 27-29. között kerekén 200 nő és férfi találkozott a Vatikánban: valamennyien föld nélküli parasztok és önkormányzású üzemek mozgalmainak munkatársai. Az elvándorlóknak és a nyomornegyedek lakóinak, a zambiai hajléktalanok és szegények szövetségének, a latin-amerikai kisparasztnak szövetségének képviselői éppúgy jelen voltak, mint egy kurd ifjúsági szervezet és koreai parasztasszonyok szószólói.

A találkozó fő kérdései maradó jelentőségűek: Mik a növekvő társadalmi egyenlőtlenség okai? Mit lehet tenni az állítólag „fölszentes” emberek kirekesztésének és elhajításának folyamata ellen? Miért a sok háború, emberek elűzése hazájukból? Miért van szegénység, éhezés, munkanélküliség?

Miután hosszasan meghallgatta a meghívottakat, Ferenc pápa „hallatlan” beszédet mondott. „Hallatlant”, mert egyértelműen a szegények oldalára állt, és pellengérré állította a kapitalista rendszert. De azért is „hallatlan” ez a beszéd, mert a tömegtájékoztató eszközök gyakorlatilag egyáltalán nem számoltak be róla. Az alábbiakban részleteket közlünk belőle, az eredeti megtalálható a Vatikán honlapján: www.vatican.va.

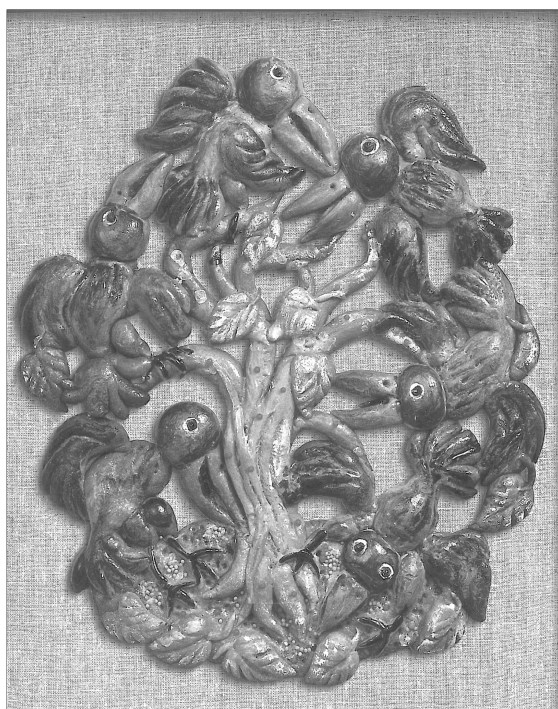
Szeretettel üdvözlöm Mindnyájukat! Köszönöm, hogy elfogadtátok meghívásomat a mai súlyos társadalmi problémák megvitatására – ti, akik egyenlőtlenséget és kirekesztést szenvedtek el. Ez a találkozó fontos jel: azért jöttetek, hogy Isten, az Egyház és a népek előtt kimondjátok azt a valóságot, amelyet túlságosan gyakran szőnyeg alá söpörnek: A szegények nemcsak elszenvedik a jogtalanságokat, hanem harcolnak is ellenük! Ti nem elégedtek meg illuzórikus ígérekkel vagy olcsó vigaszokkal. Nem is vártok „jólnevelten” arra, hogy a nem kormányzati szervek olyan szociális tervekkel vagy segélyintézkedésekkel lépjenek föl, amelyek

sosem érnek célra. Vagy ha célra érnek, akkor gyakran csupán arra szolgálnak, hogy elaltassanak és lenyugtassanak titeket. Ti azon vagytok, hogy a szegények ne várokozzanak tovább, hanem saját kezükbe vegyék az ügyet: szerveződjenek, megköveteljék jogaikat és – mindenekelőtt – megélik a szolidaritásnak azt a különleges formáját, amely a szenvedők és a szegények között létezik. Úgy tűnik, hogy uralkodó civilizációnk megfélemlíti erről a szolidaritásról, vagy legalábbis túlságosan is szívesen szeretné feledésbe borítani.

A szolidaritás olyan szó, amely sokszor vált ki nemtetszést. Olykor egyenesen tisztességtelen szóvá tettük, amelyet nem szabad kimondani, pedig olyan szó ez, amely sokkal többet jelent, mint szórványos nagyvonalú gesztusokat. A szolidaritás azt jelenti, hogy közösségileg gondolkodunk és cselekszünk; hogy az összes emberek élete fontosabb, mint kevesek vagyontelhalmozása. Továbbá azt jelenti, hogy küzdünk a szegénység és az egyenlőtlenség strukturális okai ellen, például ha nincs elég munkahely, nem áll rendelkezésre megélhetést biztosító föld vagy tisztességes lakhatási lehetőség, vagy ha megvonják a szociális és a munkához fűződő jogokat. A szolidaritás lázadást jelent a pénz birodalmának pusztító hatásai ellen: kényszeráttelepítések, szenvedésteli elvándorlás, emberkereskedelem, drogok, háborúk, erőszak és mindaz a valóság, amelytől köztársaság sokan szenvednek, és amelynek megváltoztatására mindannyian hivatottak vagyunk. Legmélyebb értelmében a szolidaritás a történelem bizonyos fajta alakítását jelenti. A szociális bázismozgalmak ezt élik meg.

Találkozóknak semmi köze az ideológiákhoz. Hiszen ti nem elméleteken dolgoztok. Ti két lábbal álltok a földön. Ti a szegénynegyedek, a kisemberek, az erőbedobás légkörét sugároztátok. Mi azt akarjuk, hogy hangotok hallható legyen. Rendszerint kevésbé hallgatnátok. Talán azért, mert hangotok bosszúságot okoz, talán azért, mert félnek az általatok követelt változásoktól. De közreműködésük nélkül, anélkül hogy ténylegesen elmennek a társadalom peremére, minden jó javaslat, amelyről oly gyakran lehet hallani a nemzetközi konferenciákon, csak az eszmék világában mozog.

A szegénység botránya ellen nem lehet úgy küzdeni, hogy olyan stratégiákat alakítunk ki, amelyek csak megnyugtatók, és csendes teremtényekké akarják tenni a szegényeket. Milyen szomorú látni, amikor állítólagosan altruista tettekkel passzivitásba akarnak taszítani embereket. Vagy még rosszabb, ha az ilyen, állítólag jó tettek mögött üzleti és magánérdekek rejtőznek. Azokat, akik ilyesmit tesznek, Jézus képmutatónak nevezné. Milyen

szép ellenben, ha azt látjuk, hogy egész népek, mindenekelőtt azok legszegényebbjai és a fiatalok mozgásba lendülnek. Igen, ekkor érezni lehet az ígéret szelét, egy jobb világ reményét. Legyen ez a szél a remény viharává, ezt kívánom én.

Találkozónk megfelel annak a világos kívánságnak, amely minden szülőpárban él a gyerekeit illetően: jó életet akarunk, amely mindenkinek rendelkezésére kellene állnia. De a jó élet a legtöbb ember számára sajnos egyre távolibb: elegendő nagyságú föld biztosított birtoklása, szolid fedél a fejük fölött és jó, emberhez méltó munka – *tierra, techo y trabajo* [föld, fedél és munka]. Megdöbbentő dolog: ha pápáként erről beszélek, akkor ez egyesek számára azt jelenti, hogy a pápa kommunista. De ezeknek a jogoknak a követelése nem szabályellenesség, hanem az egyház társadalmi tanítása. [Ezután a pápa kifejti az imént említett három alapkövetelményt, majd így zárja beszédét:]

Nyakig benne vagyunk a III. világháborúban, mindenestre részletekben zajló világháborúban. Vannak olyan gazdasági rendszerek, amelyeknek háborút kell folytatniuk ahhoz, hogy fennmaradhassanak. Tehát fegyvereket állítanak elő, és adnak el. Ily módon szánják azoknak a gazdasági rendszereknek a mérlegét, amelyek feláldozzák az embert a pénz bálványának. Nem gondolnak sem az éhező gyerekekre a menekülttáborokban, sem a kényszeráttelepítésekre, sem a lerombolt lakásokra, sem a csírájukban megfojtott emberi életre. Mennyi szenvedés! Mennyi fájdalom!

Egyesek azt mondták a tanácsunkra: „Ezt a rendszert nem lehet tovább elviselni. Meg kell változtatnunk, és aztán alternatív társadalmi struktúrákat kell kialakítanunk.” Igen, ezt kell tennünk – bátran, és intelligensen is. Makacsul, de fanatizmus nélkül. Szüneteljen, de erőszak nélkül. És közösen! A konf-

liktusokat mindig arra irányultan megoldani, hogy magasabb szintű egységet, békét és igazságosságot érjünk el. Nekünk keresztényeknek van cselekvési útmutatónk, forradalmi programunk van. Tanácsolom nektek, hogy sürgősen olvassátok el. Olvassátok el a „nyolc boldogságot” (Máté 5,3-10), és olvassátok el a Máté-evangélium 25. fejezetét (a talentumokról és a végítéletéről: „Amit egynek tettetek a legkisebb testvéreim közül, nekem tettétek”)! Ez akcióprogramot ad a kezetekbe.

Dolgozzatok tovább ezen a nagy távlaton, hogy álmaink szárnyaljanak, és átfogják az egész valóságot! Teljes szívemmel kísérek titeket ezen az úton. Kedves nővéreim és fivéreim: Folytassátok harcotokat! Ez mindnyájunknak jót tesz. Áldás az egész emberiség számára.

Forrás: Publik-Forum 2014/23, Dossier 2-5.

Mi az a szolidaritás?

A szolidaritás...

- idegen szó, amely a latinból származik, és azt jelenti: egy közösség tagjainak belső összetartozása
- a keresztény társadalmi tanítás szerint azt jelenti, hogy az egyén lényegéből fakadóan a társadalomra irányul, a társadalom pedig a maga tagjaira
- azt jelenti, hogy „egy mindenkiért, és mindenki egyért”
- azt jelenti, hogy beleképzelem és beleérezem magamat mások helyzetébe, és eszerint teszek velük, és ők velem
- rokonszenv a többiek iránt, illetve az ellenszenvem legyőzése
- mindenkivel együtt örülni, együtt sírni, együtt szenvedni, együtt ujjongani, közösségi módon élni
- az emberi jogok elismerése az élet minden területén, mindenekelőtt a hétköznapi gondolkodásban, beszédben és cselekvésben
- az összes teremtmények jogainak elismerése, és az élet ennek megfelelő alakítása
- elismerni és támogatni a többiek tehetségét, képességeit és erősségeit
- érvényesülni hagyni és megbecsülni a különböző felfogásokat, véleményeket, világnézeteket, hitvallásokat és kultúrákat
- az igazság megismerésének növekedése szeretetben
- igazságosság mindenki számára a felebaráti szeretet és az irgalmasság talaján
- barátságos és udvarias viselkedés

- a létfontosságú javak rendelkezésre bocsátása mindenkinek
- minden ember méltóságának elismerése és tiszteletben tartása
- ahogyan Isten bánik velem, úgy én veled
- anyaiság, testvériesség
- gyengédség
- megpróbálni erőszakmentesen, párbeszéddel megoldani a konfliktusokat
- barátságos és udvarias viselkedés, egymás meghallgatása
- osztozás, szolgálat, gyógyítás
- együtt ünnepelni, enni, játszani
- senkit sem kizárni Jézus kenyereből
- Assisi Ferenchez hasonlóan az éjszaka közepén felkelni, és asztalt teríteni az éhségtől szenvedőnek, és vele enni
- azokat a teremtményeket is élni hagyni, amelyeknek az értékét és hasznosságát nem ismerjük
- megőrizni a levegő tisztaságát, nem lebetonozni a földet, nem megmérgezni a vizeket
- és így tovább...

A szolidaritás olyan csodák kindulópontja, amelyeket Jézus is végbevitt, mivel szolidárisan közeledett mindenkihez!

Fritz Giglinger

Forrás: Francesco, Advent 2008